

Хос эгшгийг тэмдэглэх ёсны дагуу хос
эгшигтэй үг, холбоо үгийг зөв уншиж, бичих

7-р анги

Хичээлийн зорилго

- Хос эгшгийг үндэсний бичгээр үгийн эхэнд, дунд, адагт яаж, ямар ямар зурлагаар бичдэгийг мэдэх
- Эхээс хос эгшигтэй үгсийг таньж, ялган бичих
- Хос эгшигтэй үг, өгүүлбэрийг үндэсний бичгээр хөрвүүлэх

Эхийг үндэсний бичгээр бичээд, урт эгшиг болон хос эгшигтэй үгсийг ялган тэмдэглээрэй.

Тог-а мэдэхү үгэи байижу

Торган дэбэл эмүсхү.

Өсхү насун-даган чирмайиху үгэи бол

Үсү цайигсан хойин-а гэмшихү.

Уйидхү үгэи хара

Унтал үгэи хичийэ

ᠮᠣᠳᠤᠭ ᠠᠮᠡᠳᠦᠬᠦ ᠪᠠᠶᠢᠵᠢᠵᠤ
ᠲᠣᠷᠭᠠᠨ ᠳᠡᠪᠢᠯ ᠡᠮᠦᠰᠬᠦ

ᠤᠰᠢᠬᠦ ᠨᠢᠰᠤᠨ ᠳᠠᠭᠠᠨ ᠴᠢᠷᠮᠠᠶᠢᠬᠦ ᠪᠠᠶᠢᠵᠢᠵᠤ
ᠦᠰᠦ ᠴᠠᠶᠢᠶᠢᠭᠰᠠᠨ ᠬᠣᠶᠢᠨ ᠠ ᠭᠡᠮᠰᠢᠬᠦ

ᠤᠶᠢᠶᠢᠳᠬᠦ ᠪᠡᠬᠦ ᠬᠠᠷᠠ
ᠤᠨᠲᠠᠯ ᠪᠡᠬᠦ ᠬᠢᠴᠢᠶᠡ

Хос эгшиг

1. Хос эгшгийг үндэсний бичигт үгийн **эхэнд ЭЙИ**   ,
үгийн **дунд**   , адагт **ЭИ**   нийлэмжээр тэмдэглэнэ.

➔ **ҮЙ**” гэсэн хос эгшгийг үгийн **эхэнд, дунд** нэг шилбийг хасч бичнэ.

	АЙ	ЭЙ	ИЙ	ОЙ	УЙ	ҮЙ
Эхэнд	ᠠᠶ	ᠡᠢ	ᠢᠢ	ᠣᠶ	ᠤᠶ	ᠦᠶ
Дунд	ᠠᠶ	ᠡᠢ	ᠢᠢ	ᠣᠶ	ᠤᠶ	ᠦᠶ
Адагт	ᠠᠶ	ᠡᠢ	.	ᠣᠶ ᠠᠶ	ᠣᠶ	ᠣᠶ

Онцолсон богино эгшгийн оронд хос эгшиг
бичиж, үг бүтээгээд харьцуулъя

ᠠᠨᠭᠢ	ᠠᠨᠭᠢ	ᠭᠡᠨ	ᠭᠡᠨ	ᠨᠠᠭᠢ	ᠨᠠᠭᠢ	ᠨᠠᠭᠢ	ᠨᠠᠭᠢ	ᠨᠠᠭᠢ	ᠨᠠᠭᠢ
ᠠᠨᠭᠢ	ᠠᠨᠭᠢ	ᠭᠡᠨ	ᠭᠡᠨ	ᠨᠠᠭᠢ	ᠨᠠᠭᠢ	ᠨᠠᠭᠢ	ᠨᠠᠭᠢ	ᠨᠠᠭᠢ	ᠨᠠᠭᠢ

Хос эгшигтэй холбоо үгсийг уншаад, яагаад хоёр хэсэгт хуваасныг тайлбарлаарай.

ᠠᠶᠢᠯᠠᠭᠤᠨᠠᠶᠢᠯᠢ
ᠠᠶᠢᠯᠠᠭᠤᠨᠠᠶᠢᠯᠢ
ᠠᠶᠢᠯᠠᠭᠤᠨᠠᠶᠢᠯᠢ
ᠠᠶᠢᠯᠠᠭᠤᠨᠠᠶᠢᠯᠢ
ᠠᠶᠢᠯᠠᠭᠤᠨᠠᠶᠢᠯᠢ
ᠠᠶᠢᠯᠠᠭᠤᠨᠠᠶᠢᠯᠢ
ᠠᠶᠢᠯᠠᠭᠤᠨᠠᠶᠢᠯᠢ
ᠠᠶᠢᠯᠠᠭᠤᠨᠠᠶᠢᠯᠢ
ᠠᠶᠢᠯᠠᠭᠤᠨᠠᠶᠢᠯᠢ
ᠠᠶᠢᠯᠠᠭᠤᠨᠠᠶᠢᠯᠢ

ᠠᠶᠢᠯᠠᠭᠤᠨᠠᠶᠢᠯᠢ
ᠠᠶᠢᠯᠠᠭᠤᠨᠠᠶᠢᠯᠢ
ᠠᠶᠢᠯᠠᠭᠤᠨᠠᠶᠢᠯᠢ
ᠠᠶᠢᠯᠠᠭᠤᠨᠠᠶᠢᠯᠢ
ᠠᠶᠢᠯᠠᠭᠤᠨᠠᠶᠢᠯᠢ
ᠠᠶᠢᠯᠠᠭᠤᠨᠠᠶᠢᠯᠢ
ᠠᠶᠢᠯᠠᠭᠤᠨᠠᠶᠢᠯᠢ
ᠠᠶᠢᠯᠠᠭᠤᠨᠠᠶᠢᠯᠢ
ᠠᠶᠢᠯᠠᠭᠤᠨᠠᠶᠢᠯᠢ
ᠠᠶᠢᠯᠠᠭᠤᠨᠠᠶᠢᠯᠢ

Үгсийг хуулж бичээд, бичлэгийн хэлбэрийг ажиглаарай.

 айл айил	 нийт нэйитэ	 хойг хойиг	 туйл туйил	 үйл үйилэ
 царай чираи	 дэлхий дэлэхэи	 орой орои	 шугуй шигуи	 сүй сүи

Эхийг уншаад, хос эгшигтэй үгсийг үндэсний бичгээр хөрвүүлэх

Ном шарлах хэмээх хэлцийн учиг

Дөрвөд далай ханы ноён Лувсандондов Хан Хөхийн магтаалаа тэрлэх цагт онгод нь орж ирэхгүй, үг гацаад байсанд баядын алдарт туульч Парчинтай уулзахаар морджээ. Тэд Турууны голыг гаталж явтал гэнэт усан бороо зүсрэн орж, голын ус улаанаар эргэлдэн үерлэсэнд ноён болон түүний бараа бологчид морьдтойгоо хөл алдан хөвж эхэлжээ. Яг энэ үед уулын оройг ширтэн ертөнцийн жамыг бясалгаж явсан ноён гэнэт зарлиг буулгаж эхэлсэнд үерийн урсгалд арахийн амь дүйж явсан түшмэл сонсвоос “ном шарлалаа, бийр янтайгаа гаргаарай. Үсэг гээлгүй бичээрэй” хэмээн хашгирч байж гэнэ. Шадар түшмэл яаран сандран өврөө уудлахдаа бийр янтайгаа усанд алджээ. Уснаас амьд мэнд гарсан хойно ноён” ном шарлаж надад аз тохиоход та нар усанд арай л амиа алдчихсангүй , цэцэн үг оновчтой санааг минь гол урсгачихлаа” гэсэн гэдэг . Орон зай, цагийн торгон агшинд онгод морилж санаа саруулжиж, үг үерлэхийг “ Ном шарлана” гэдэг ажээ.

Handwritten Mongolian text with a central box containing the following words:

- Хөхий
- Байсан
- Орой
- Нийхийн
- Ониох
- Зай

The text is written in a cursive style, and the central box highlights the words used in the text above.

Анхаарал тавьсанд баярлалаа.